

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Høringsnotat

Kulturminneavdelingen

Dato: 27. 10 2020

Saksnr: 20/2747

Høringsfrist: 8.12.2020

Forskriftsfesting av tilskuddsordninger

Innhold

1. Innledning	2
2. Gjeldende tilskuddsordninger	3
3. Om forslag til nye forskrifter	5
4. Økonomiske og administrative konsekvenser	5
5. Ikrafttredelse	5
6. Forslag til nye forskrifter	7
6.1. Forskrift om tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	7
6.2. Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie	12
6.3. Forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	16
6.4. Forskrift om tilskudd til stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring	21
6.5. Forskrift om tilskudd til fartøyvern	30
6.6. Forskrift om tilskudd til fagutvikling i fartøyvernet	35
6.7. Forskrift om tilskudd til verdiskaping på kulturmiljøområdet	39
6.8. Forskrift om tilskudd til verdensarv	43

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet (KLD) fremmer i dette høringsnotatet forslag om at 8 av tilskuddsordningene under departementets ansvarsområder fastsettes som forskrifter.

Forskriftsfesting av tilskuddsordningene har en bakgrunn i en generell gjennomgang av statlige tilskuddsordninger for å sikre at disse er i samsvar med kravene forvaltningsloven og økonomiregelverket stiller til utformingen og forvaltningen av tilskudd. Det vises til forvaltningsloven § 2 c som bestemmer at forskrift er «vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer». Det vises også til *Bestemmelser om økonomistyring i staten* punkt 6.2.3, hvor det er angitt at delene av regelverket for en tilskuddsordning som retter seg mot private, og som derfor er forskrift etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c, må forberedes og fastsettes etter bestemmelse om forskrifter i forvaltningsloven kapittel VII.

Med regionreformen, som trådte i kraft 1. januar 2020, ble mer myndighet overført fra Riksantikvaren til fylkeskommunene når det gjelder forvaltning av kulturmiljø. Fra høsten 2020 overtar fylkeskommunene søknadsbehandling innen enkelte av tilskuddsordninger på kulturmiljøområdet. Forskriftsfesting skal sikre enhetlig saksbehandling av tilskuddsordningene. Riksantikvaren skal utarbeide nødvendig veiledning til forskriftene og skal være klagemyndighet.

De fleste tilskuddsordningene har hittil vært utførlig beskrevet i Klima- og miljødepartementets årlige budsjettproposisjoner. Foruten utformingen som forskrift, består oppdateringen i hovedsak av forenkling, forbedring av språk og generell oppdatering. Selv om det er et mål at regelverket skal være selvforklarende, vil nødvendig veiledning bli utarbeidet av Riksantikvaren. I forslag til forskrifter er hovedinnholdet i dagens tilskuddsregelverk uendret, det vil si at formål for ordningene, målgruppe, tildelingskriterier og rapporteringskrav i hovedsak er de samme som før.

Forslaget innebærer forskriftsfesting av følgende tilskuddsordninger:

(i tusen kroner)

Tilskuddsordning for	Kap.	Post	Budsjett 2020
Automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	1429	70	33 164
Fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	1429	71	159 015
Tekniske og industrielle kulturminner	1429	72	58 045
Bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	1429	73	57 575
Fartøyvern	1429	74	63 926
Fartøyvernssenter	1429	75	15 949
Verdiskaping på kulturminneområdet	1429	77	8 232
Verdensarv	1429	79	63.690
SUM			459 596

Forslaget omfatter ikke enkelttilskudd, som der mottaker er nevnt i den årlige budsjettproposisjonen («øremerkede» tilskudd). Forslaget omfatter heller ikke tilskudd til kulturminnearbeid i kommunene etter post 60.

2 Gjeldende tilskuddsordninger

Tilskuddsordninger under departementets ansvarsområder forvaltes i henhold til gjeldende tilskuddsregelverk for den enkelte ordning. Tilskuddsordningene offentliggjøres i forbindelse med den årlige utlysingen i departementets rundskriv T-1/XX. I det følgende gis en beskrivelse av formålet med de enkelte ordningene, og hvilken virksomhet som forvalter dem.

Tilskuddsordningen for automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner (post 70) har til formål å bidra til forvaltning, sikring, restaurering, skjøtsel, tilrettelegging, formidling og dokumentasjon av automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren. Forskriften gjelder kun de deler av posten det kan søkes om tilskudd til.

Tilskuddsordningen for fredete kulturminner i privat eie (post 71) har til formål å støtte private eiere i deres arbeid med å ta vare på kulturminner og kulturmiljø. Gjennom tilskudd skal fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie settes i stand som et grunnlag for ivaretagelse av kildeverdi, opplevelsesverdi, bruk og verdiskaping. Tilskudd til dekning av antikvariske merkostnader skal medvirke til at fredete kulturminner kan istandsettes etter antikvariske retningslinjer og benyttes som ressurser i en bærekraftig samfunnsutvikling.

Ordningen vil fortsatt bli forvaltet av fylkeskommunen.

Tilskuddsordningen for tekniske og industrielle kulturminner (post 72) har til formål å bidra til at mangfoldet av tekniske og industrielle kulturminner settes i stand og vedlikeholdes som et grunnlag for ivaretagelse av kunnskap, opplevelse, bruk og verdiskaping.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren, og det legges opp til at den skal overføres fylkeskommunen innen 1. januar 2021.

Tilskuddsordningen for stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring (post 73) har til formål å sikre bevaring, istandsetting og konservering av stavkirker og bygg og anlegg fra middelalderen som unike kilder til bygningshistorien og kunsthistorien i Norge, samt til konservering av kirkekunst og til brannsikring av bestemte tette trehusmiljøer. Tilskudd skal sikre kildematerialet og bidra til bærekraftig bruk og formidling av historien disse kulturminnene og kulturmiljøene forteller.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren, men det legges opp til at enkelte kapitler skal overføres fylkeskommunen innen 1. januar 2021. Fylkeskommunen vil da forvalte kapittel 4 (middelalderhus) og kapittel 6 (tett trehusbebyggelse). I tillegg skal fylkeskommunen behandle deler av kapittel 3 (ruiner). Sistnevnte vil kun være i en overgangsperiode fram til fylkene også overtar middelalderbyene. Da vil fylkene behandle tilskudd for kapittel 3 i sin helhet.

Tilskuddsordningen for fartøyvern (post 74) har til formål å medvirke til at vernede og fredete fartøy kan bli vedlikeholdt og satt i stand etter antikvariske retningslinjer og bli benyttet som ressurser i en bærekraftig samfunnsutvikling. Tilskuddsordningen skal videre bidra til å stimulere de frivilliges innsats, deres kompetanse og betydelige innsats i verdiskaping lokalt og regionalt. Tilskuddsordningen skal også bidra til å opprettholde kunnskapen om eldre håndverk og teknikker knyttet til tre- og stålfartøy og fagmiljøer med slik kunnskap.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren, og overføres fylkeskommunen fra søknadsbehandlingen høsten 2020.

Tilskuddsordningen for fagutvikling i fartøyvernet (post 75) har til formål å medvirke til å skape solide fagmiljøer for fartøyvern gjennom å stimulere til samarbeid mellom de nasjonale fartøyvernsentrene og andre aktører, for å ivareta og videreføre kunnskap om håndverk knyttet til antikvarisk istandsetting og vedlikehold av fartøyene.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren.

Tilskuddsordningen for verdiskaping på kulturmiljøområdet (post 77) har til formål å medvirke til at kulturmiljø tas i bruk som en ressurs og bidrar til at kulturmiljøfeltet får en tydeligere rolle i lokal og regional utvikling.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren.

Tilskuddsordningen for verdensarv (post 79) har til formål å verne kultur- og naturarv som har fremstående universell verdi, i tråd med verdensarvkonvensjonen. Som statspart til verdensarvkonvensjonen er Norge forpliktet til å verne og bevare de norske verdensarvområdene, og til å formidle verdensarv ved hjelp av utdanningsprogrammer og informasjon. Tilskudd skal bidra til å oppfylle Norges forpliktelser som statspart til verdensarvkonvensjonen og medvirke til at verdensarvområdene utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innen natur- og kulturmiljøforvaltning når det gjelder tilstand, forvaltning og formell beskyttelse.

Ordningen forvaltes av Riksantikvaren.

3 Om forslag til nye forskrifter

I forslag til forskrifter er hovedinnhold i dagens tilskuddsregelverk uendret, det vil si formål med ordningene, målgruppe, tilskuddskriterier og rapporteringskrav i hovedsak er de samme som i gjeldende tilskuddsregelverk for 2020.

Forslag til forskrifter innebærer at post 72 tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, post 73 tilskudd til stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring og post 74 tilskudd til fartøyvern overføres til fylkeskommunene. Endringen innebærer at Riksantikvaren vil være klagemyndighet for fylkeskommunens vedtak.

For post 75, tilskudd til fagutvikling i fartøyvernet innebærer forskriftfestingen en utvidelse av de søkeberettigede, da ikke bare de nasjonale fartøyvernsentrene, men også andre aktører med relevant kompetanse, etter forskriften vil kunne søke om tilskudd.

Klima- og miljødepartementet har i forslag til forskrifter lagt til grunn at Riksantikvaren er klageinstans for fylkeskommunens vedtak slik det er forutsatt i regionreformen for øvrig på kulturmiljøområdet. Et alternativ vil være å bruke normalordningen etter forvaltningsloven § 28, hvor fylkeskommunen avgjør klagesaker internt, innenfor de økonomiske rammene fylkeskommunen har for tilskuddsordningen. Vi ber om høringsinstansenes syn på dette.

I Meld. St. 16 (2019-2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken* varsles det at det skal utarbeides nye bevaringsstrategier. Dette utviklingsarbeidet vil kunne påvirke innhold og innretning av tilskuddsordningene.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene som fremmes i dette høringsnotatet er en forskriftsfesting av gjeldende tilskuddsordninger under KLDs ansvarsområder, og i tråd med krav i økonomiregelverket i Staten. Overføring av tilskuddsordningene når det gjelder tilskuddsordningene til tekniske og industrielle kulturminner og til fartøyer til fylkeskommunene har ligget som en klar forutsetning i regionreformen, jfr. prop. 84 S (2016-2017), Innst. 35 S (2016-2017), Meld. St. 22 (2015-2016) og Meld. St. 6 (2018-2019) og Stortingets påfølgende vedtak. Forskriftsfesting har ikke økonomiske konsekvenser.

De administrative konsekvensene av forskriftsfesting fremgår av, og ble gjennomført ved, regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2020.

Tilskuddsordningene for postene hvor forvaltningsmyndighet overføres fylkeskommunen, post 71, 72, 73 og 74, utgjorde i 2020 totalt kroner 338,6 millioner.

Post 71 er allerede overført til, og forvaltes av, fylkeskommunen.

For post 72 mottok Riksantikvaren 29 søknader for 2019 (15 fra bevaringsprogrammene, 14 utenom). For 2020 mottok Riksantikvaren 30 søknader (15 fra bevaringsprogrammene, 15 utenom). I 2019 mottok Riksantikvaren ingen klager på søknadsbehandlingen etter posten. For 2020 mottok Riksantikvaren én klage.

For post 73 mottok Riksantikvaren ca. 100 søknader for 2019. For 2020 mottok Riksantikvaren ca. 110 søknader. Riksantikvaren mottok ingen klager på søknadsbehandlingen etter posten i 2019 eller 2020.

For post 74 mottok Riksantikvaren 131 søknader fra fartøy, og 16 søknader fra ikke-fartøy, for 2019. For 2020 mottok Riksantikvaren 127 søknader fra fartøy, og 12 søknader fra ikke-fartøy. I 2019 mottok Riksantikvaren 8 klager på søknadsbehandlingen etter posten. For 2020 mottok Riksantikvaren 10 klager.

I forbindelse med overføringen av ansvaret for tilskuddspostene har Riksantikvaren ovenfor fylkeskommunen og Sametinget gjennomført en rekke tiltak med tanke på kompetanseoverføring, bistand og opplæring, inkludert utarbeidelse av søknadsskjemaer og brevmaler for postene. Sametinget har ansvaret for tilskuddsordningene for samiske kulturminner slik fylkeskommunen har for øvrige kulturminner.

5 Ikrafttredelse

Det tas sikte på at forskriftene skal tre i kraft innen utløpet av 2020, slik at de kan gjelde for tilskuddstildelinger fra og med 2021.

6 Forslag til nye forskrifter

6.1 Forskrift om tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 70.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til forvaltning, sikring, restaurering, skjøtsel, tilrettelegging, formidling og dokumentasjon av automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Hvem kan få tilskudd

Tilskuddsordningen har følgende målgrupper:

- a) Private og kommunale tiltakshavere
- b) Forvaltningsinstitusjoner med ansvar for arkeologiske kulturminner etter *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven*

§ 4 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til dekning av hele eller deler av utgiftene arkeologiske arbeider, i henhold til statens forpliktelser omtalt i kulturminneloven §§ 8, 9 og 10.

Det kan gis tilskudd til forvaltnings-, sikrings-, restaurerings-, skjøtelses-, tilretteleggings-, formidlings- og dokumentasjonstiltak på automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner.

§ 5 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes på grunnlag av en skjønnsmessig vurdering av kulturminnets kilde- og opplevelsesverdi og tiltakets innvirkning på denne.

Tilskudd til dekning av utgiftene til arkeologiske arbeider ved mindre, private tiltak, jf. kulturminneloven § 10, første ledd tredje punktum, dekkes normalt fullt ut, med mindre den skjønnsmessige vurdering av tiltaket taler mot det.

Tilskudd til dekning av utgiftene til arkeologiske arbeider ved andre tiltak, jf. kulturminneloven § 10, første ledd andre punktum, kan dekkes helt eller delvis, dersom det foreligger særlige grunner for dette.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 6 Kravene til en søknad

a) Tilskudd ved mindre private tiltak

Søknad om dispensasjon etter kulturminneloven §§ 8 eller 14 som utløser tillatelse på vilkår som medfører kostnader til arkeologiske arbeider, innebærer også søknad om tilskudd til dekning av disse kostnadene dersom tiltaket er et mindre, privat tiltak etter kulturminneloven § 10 første ledd punkt 3. I grunnlaget for søknaden inngår opplysninger fra fylkeskommunen eller Sametinget, som skal opplyse om tiltaket er å regne som et mindre, private tiltak.

b) Tilskudd ved andre tiltak dersom det foreligger særlige grunner

Søknad om dispensasjon etter kulturminneloven §§ 8 eller 14 som utløser tillatelse på vilkår som medfører kostnader til arkeologiske arbeider, innebærer også søknad om tilskudd til dekning av disse kostnadene. Staten skal dekke kostnadene etter kulturminneloven § 10 første ledd punkt 2 dersom det foreligger særlige grunner. For å kunne vurdere om det foreligger særlige grunner må søknaden inneholde opplysninger om:

- i. samlede kostnader for tiltaket, inkludert alle eventuelle tidligere kostnader til arkeologiske arbeider
- ii. forventet økonomisk gevinst eller inntekter som følge av tiltaket
- iii. eventuelt mottatt støtte fra offentlige instanser til tiltaket,
- iv. eventuelle andre forhold som gjør at kostnadene kan vurderes som urimelig tyngende

Søknaden sendes til det organet som behandler søknad om inngrep i automatisk fredet kulturminne. Dersom det søkes i ettertid, skal søknaden sendes til Riksantikvaren.

c) Tilskudd til sikring, skjøtsel, restaurering, formidling, tilrettelegging og dokumentasjon av arkeologiske kulturminner, samt tiltak for å redusere slitasje på arkeologiske kulturminner

Forvaltningsinstitusjoner med ansvar for arkeologiske kulturminner etter *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven* kan søke om tilskudd til sikring, skjøtsel, restaurering, formidling, tilrettelegging og dokumentasjon av automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner. Søknad skal sendes Riksantikvaren innen 15. januar hvert år. For søknad om tilskudd til skjøtsel, sikring og lignende av arkeologiske kulturminner som er utsatt for skade som følge av

erosjon, flom eller andre uforutsette hendelser kan det også søkes utenom den ordinære søknadsfristen.

Søknaden skal inneholde:

- i. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- ii. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, med prosjektplan, fremdriftsplan og budsjett
- iii. opplysninger om eventuell egeninnsats som kommer i tillegg til eventuelt tilskudd

§ 7 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet fastsetter størrelsen på tilskuddet og de vilkår og forutsetninger som ligger til grunn for støtten, herunder eventuell tillatelse etter kulturminneloven og annet lovverk.

Tilskuddsbrevet skal inneholde krav til rapportering, dokumentasjon og søkers opplysningsplikt dersom det oppstår endrete forhold underveis som får betydning for tiltaket. Det skal gis opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskudd etter § 6 a) og b), skal ikke rapporteres av tiltakshaver.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 8 Tilskuddsmottakers aktivitetsplikter

Eventuelle samarbeidspartnere skal gjøres kjent med vilkårene for tilskuddet.

Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsmottaker plikter da å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 9 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd etter § 6 a) og b) utbetales til den institusjonen som gjennomfører det arkeologiske arbeidet. Inntil 50 % av tilskuddet kan utbetales som forskudd etter anmodning.

Tilskudd etter § 6 c) betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter etter anmodning fra søker. Inntil 50 % av tilskuddet kan utbetales som forskudd etter anmodning.

§ 10 Søkers rapportering

Ved tilskudd etter § 6 a) og b), skal den institusjonen som gjennomfører det arkeologiske arbeidet levere sluttrapport og regnskap til Riksantikvaren senest innen 15. november to kalenderår etter at tilskuddet er gitt. Regnskap skal følge Riksantikvarens mal for regnskap ved gjennomføring av arkeologiske undersøkelser.

Ved tilskudd etter § 6 c) skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til Riksantikvaren, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene i tilskuddsbrevet. Sluttrapporten skal foreligge senest innen 15. november året etter at tilskuddet er gitt, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett. Avvik skal forklares
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår i tilskuddsbrevet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter arbeidet

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 11 Kontroll med at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Riksantikvaren og Riksrevisjonen kan kontrollere at betingelsene for tilskuddet og vilkårene i tilskuddsvedtaket er oppfylt gjennom å:

- a) kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b) innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c) gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse.

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 12 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan Riksantikvaren stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettet i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 13 Myndighet og klage

Riksantikvaren fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Riksantikvaren i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 14 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.2 Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 71.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Formålet med tilskuddsordningen er å støtte private eiere i deres arbeid med å ta vare på kulturminner og kulturmiljø. Gjennom tilskudd skal fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie settes i stand som et grunnlag for ivaretagelse av kildeverdi, opplevelsesverdi, bruk og verdiskaping. Tilskudd til dekning av antikvariske merkostnader skal medvirke til at fredete kulturminner kan istandsettes etter antikvariske retningslinjer og benyttes som ressurser i en bærekraftig samfunnsutvikling.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Hvem kan få tilskudd

Private eiere og forvaltere av bygninger, anlegg, kulturmiljø og landskap som er fredet, midlertidig fredet eller der fredningssak er under behandling, kan motta tilskudd fra ordningen. Riksantikvaren, fylkeskommunen eller Sametinget kan i særlige tilfeller innvilge søknader om tilskudd til ikke-fredete kulturminner og kulturmiljøer dersom dette gjøres med forankring i nasjonale strategiske satsninger.

Det gis ikke tilskudd til kulturminner og kulturmiljøer i statlig, kommunalt eller fylkeskommunalt eie. Det gis heller ikke tilskudd til selskap, stiftelser og andre juridiske personer hvor stat, kommune eller fylkeskommune har majoritet i styret, eller dersom eierskapet til kulturminnet faller tilbake til stat, kommune eller fylkeskommune ved oppløsning av selskap eller stiftelse.

§ 4 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til istandsettings- og vedlikeholdstiltak. Tilskudd skal dekke merkostnader, helt eller delvis, som følger av krav til antikvarisk utførelse ved sikring, istandsetting, vedlikehold og skjøtsel.

Særlig tyngende vedlikeholds- og istandsettingsoppgaver for eier skal prioriteres. Det samme gjelder bygninger og anlegg hvor særlig store kulturminneverdier står i fare for å gå tapt eller der kulturminnet gjøres tilgjengelig for publikum.

Riksantikvaren kan innenfor årlige budsjettvedtak gjøre nærmere prioriteringer av tiltak som omfattes av tilskuddsordningen.

§ 5 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes for ett år av gangen, på grunnlag av en skjønnsmessig vurdering av objektets kulturminneverdi og tiltakets virkning på dette.

Tilskuddet skal som hovedregel ikke overstige 50% av totalkostnaden i det enkelte prosjekt. Unntak fra dette må vurderes i lys av kulturminnets verdi, nytten av kulturminnet og om det foreligger et særlig stort vedlikeholdsansvar i forhold til nytten.

§ 6 Krav til kompetanse

Prosjekterende og utførende foretak skal oppgi formell kompetanse og referanseprosjekter med kontaktinformasjon. Generelt skal det stilles krav til at håndverkerne har deltatt i minst to prosjekter tidligere med tilsvarende arbeidsoppgaver.

For å bidra til at flere aktører skal opparbeide tilstrekkelig kompetanse og erfaring innenfor denne typen arbeid, kan det lempes på kravene. I slike tilfeller blir prosjektet kontrollert underveis av forvaltningen. Lærlinger eller andre under kompetanseoppbygging skal følges opp kontinuerlig under arbeidet.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 7 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til fylkeskommunen eller Sametinget. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på Riksantikvarens, fylkeskommunens og Sametingets nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av fylkeskommunen eller Sametinget.

§ 8 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Fylkeskommunen eller Sametinget skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 9 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 10 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 11 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til fylkeskommunen eller Sametinget, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 12 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Fylkeskommunen eller Sametinget kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 13 Kontroll med fylkeskommunen og Sametinget som tilskuddsforvalter

Ved kontroll med fylkeskommunens og Sametinget sin forvaltning av tilskuddsordningen kan Riksantikvaren og Riksrevisjonen foreta stedlig kontroll og innhente nødvendig dokumentasjon.

§ 14 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettet i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 15 Myndighet og klage

Fylkeskommunen og Sametinget fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Riksantikvaren er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen eller Sametinget i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 16 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.3 Forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 72.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Formålet med tilskuddsordningen er at mangfoldet av tekniske og industrielle kulturminner settes i stand og vedlikeholdes som et grunnlag for ivaretagelse av kunnskap, opplevelse, bruk og verdiskaping.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Definisjoner

Tekniske og industrielle kulturminner er blant annet spor etter industriell kultur som er av historisk, teknologisk, sosial, arkitektonisk eller vitenskapelig verdi. Tekniske og industrielle kulturminner omfatter blant annet samferdsel og industrielle anlegg med bygninger og produksjonslinjer med maskineri, transport og øvrig infrastruktur samt den sosiale delen av industrihistorien med boliger, religiøse byggverk, skoler og rekreasjon- og grøntanlegg.

§ 4 Hvem kan få tilskudd

Private, kommunale og fylkeskommunale eiere og forvaltere av tekniske og industrielle kulturminner kan motta tilskudd.

Det gis ikke tilskudd til kulturminner og kulturmiljøer i statlig, kommunalt eller fylkeskommunalt eie. Det gis heller ikke tilskudd til selskap, stiftelser og andre juridiske personer hvor stat, kommune eller fylkeskommune har majoritet i styret, eller dersom eierskapet til kulturminnet faller tilbake til stat, kommune eller fylkeskommune ved oppløsning av selskap eller stiftelse.

§ 5 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til:

- Sikring
- Istandsetting
- Vedlikehold
- kulturminne- og tilstandsregistrering

- dokumentasjon
- mulighetsstudier
- lønn til stillinger som er direkte knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold

Riksantikvaren kan innenfor årlige budsjettvedtak gjøre nærmere prioriteringer av tiltak som omfattes av tilskuddsordningen.

Tilskudd fra posten skal ikke gis til administrativ og museal virksomhet.

§ 6 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes for ett år av gangen, på grunnlag av en skjønnsmessig vurdering av objektets kulturminneverdi og tiltakets virkning på dette.

Ved fordeling av tilskudd skal følgende prioriteres:

- Tekniske og industrielle kulturminner med bevart produksjonslinje, maskineri eller teknisk infrastruktur
- Tekniske og industrielle kulturminner med forankring i nasjonale strategiske satsninger
- Tekniske og industrielle kulturminner med grunnlag for forskning, formidling og tilgjengeliggjøring
- Tekniske og industrielle kulturminner med lokalt/regionalt engasjement og/eller medfinansiering
- Ivaretagelse av kompetanse som er nødvendig for å ivareta tekniske og industrielle kulturminner.

Anlegg som er fredet etter kulturminneloven eller vernet etter plan- og bygningsloven skal prioriteres. Rullende og flyvende materiell kan også prioriteres.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 7 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til fylkeskommunen eller Sametinget. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på Riksantikvarens, fylkeskommunens og Sametingets nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas

- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av fylkeskommunen eller Sametinget.

§ 8 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 9 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 10 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 11 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til fylkeskommunen eller Sametinget, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet.

Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 12 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Fylkeskommunen eller Sametinget kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 13 Kontroll med fylkeskommunen og Sametinget som tilskuddsforvalter

Ved kontroll med fylkeskommunen eller Sametinget sin forvaltning av tilskuddsordningen kan Riksantikvaren og Riksrevisjonen foreta stedlig kontroll og innhente nødvendig dokumentasjon.

§ 14 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettet i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 15 Myndighet og klage

Fylkeskommunen og Sametinget fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Riksantikvaren er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen eller Sametinget i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 16 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.4 Forskrift om tilskudd til stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 73

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Overordnet formål

Formålet med tilskuddsordningene er å sikre bevaring, istandsetting og konservering av stavkirker og bygg og anlegg fra middelalderen som unike kilder til bygningshistorien og kunsthistorien i Norge, samt til konservering av kirkekunst og til brannsikring av bestemte tette trehusmiljøer. Tilskudd skal sikre kildematerialet og bidra til bærekraftig bruk og formidling av historien disse kulturminnene og kulturmiljøene forteller.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

Kapittel 2. Vedlikehold, konservering og dokumentasjon av stavkirker

§ 3 Formål

Formålet med ordningen er å opprettholde tilstanden til de istandsatte stavkirkene.

§ 4 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av stavkirker fra middelalderen kan motta tilskudd. Det kan gis tilskudd til andre enn eiere for tiltak som har betydning for innhenting av kunnskap om stavkirkene.

§ 5 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til vedlikehold av stavkirkene og til tiltak som legger til rette for dokumentasjon, kunnskapsutvikling og forskning.

Riksantikvaren kan innenfor årlige budsjettvedtak gjøre nærmere prioriteringer av tiltak som omfattes av tilskuddsordningen.

§ 6 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskuddet fastsettes for ett år av gangen, etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad tiltaket bidrar til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Kapittel 3. Konservering av ruiner fra middelalderen

§ 7 Formål

Formålet med ordningen er å opprettholde eller forbedre ruinenes tilstand gjennom konservering, skjøtsel, dokumentasjon, formidling og kompetanseoppbygging.

Det er en målsetting at:

- ruinene er i en tilstand der ordinært vedlikehold er tilstrekkelig.
- det er utarbeidet oppdaterte planer og avtaler for skjøtsel, vedlikehold og overvåking av ruinene
- det foreligger oppdatert dokumentasjon av de enkelte ruinene i 2D eller 3D
- ruinene er tilgjengelig for besøkende og det er knyttet oppdatert informasjon til stedet
- det finnes relevant og oppdatert kompetanse på konservering og murskjøtsel i hver av regionene

§ 8 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av middelalderruiner kan motta tilskudd.

§ 9 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til:

- Konservering
- Dokumentasjon
- Skjøtsel/vedlikehold/overvåking
- Formidling
- Kompetanseutvikling

innenfor formålet.

§ 10 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskuddet fastsettes for ett år av gangen, etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad tiltaket bidrar til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Tiltak som allerede er igangsatt skal prioriteres. Det skal videre legges til rette for tiltak som bidrar til å opprettholde kompetanse på konservering og skjøtsel av mur.

Kapittel 4. Istandsetting av fredete middelalderhus fra før 1537

§ 11 Formål

Formålet med ordningen er å få fredete middelalderhus fra før 1537 opp på normalt vedlikeholds nivå og å ivareta bygningenes kildeverdi. Målet er samtidig å ivareta og styrke den immaterielle kulturarven i det tradisjonelle bygningshåndverket for slike bygninger.

§ 12 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av fredete middelalderhus fra før 1537 kan motta tilskudd. Det kan gis tilskudd til andre enn eiere for tiltak som har betydning for innhenting av kunnskap om middelalderhusene.

§ 13 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til:

- sikring, istandsetting og tyngre vedlikehold som bidrar til å ivareta normalt vedlikeholds nivå, samtidig som bygningenes kildeverdi blir ivaretatt
- tiltak som bidrar til dokumentasjon, kunnskapsutvikling og forskning om middelalderbygninger

Det vektlegges at tiltak gjennomføres på en måte som utvikler håndverkerkompetanse på feltet.

§ 14 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskuddet fastsettes for ett år av gangen, etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad tiltaket bidrar til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Kapittel 5. Sikring av stavkirker

§ 15 Formål

Formålet med ordningen er å unngå tap eller skade på stavkirkene som følge av brann, hærværk eller klimahendelser.

§ 16 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av stavkirker kan motta tilskudd etter ordningen. Det kan gis tilskudd til andre enn eiere for å sikre stavkirkene.

§ 17 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til tiltak som høyrer sikkerheten mot brann, hærverk eller klimahendelser.

§ 18 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes på grunnlag av ajourført risiko- og sårbarhetsanalyse for den enkelte stavkirke.

Kapittel 6. Brannsikring av tette trehusområder

§ 19 Formål

Formålet med ordningen er å bidra til at den nasjonale målsettingen om at branner med tap av uerstattelige nasjonale kulturverdier ikke forekommer. For definerte tette trehusområder av kulturhistorisk verdi skal det foreligge en brannsikringsplan, og tiltak i planen skal gjennomføres.

§ 20 Definisjon

Tette trehusområder av kulturhistorisk verdi har

- mer enn 20 hus i området,
- gjennomgående trehusbebyggelse,
- verneverdig bebyggelse,
- bygninger mindre enn 8 meter fra hverandre,
- bebyggelsen i stor grad fra før 1900,
- stor risiko for spredning av brann, for eksempel i områder med helning eller med mye vind,
- flere eiere eller brukere.

§ 21 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av bygg og anlegg innenfor tette trehusmiljø etter § 19 kan motta tilskudd. Kommuner som har tette trehusmiljøer kan også søke om tilskudd.

§ 22 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til tiltak innenfor følgende hovedkategorier:

- Tiltak som bidrar til å raskt oppdage brann
- Tiltak som hindrer spredning av brann
- Tiltak som tilrettelegger for enkel slukking
- Utarbeidelse av brannsikringsplan

Det gis normalt ikke tilskudd til:

- tiltak som eiere eller forvaltere er pålagt etter plan- og bygningsloven, lov om elektriske anlegg og brannvernloven
- kommunalt ansvar for brannvesenets utstyr
- kommunalt ansvar for brannsikker søppelhåndtering

§ 23 Hvordan tilskudd fastsettes

Følgende prioriteringer skal legges til grunn ved fastsettelse av tilskudd:

1. Den antikvariske verdien til de definerte tette trehusområdene
2. Områdenes risiko
 - a. tilgjengelighet og avstand til brannvesen
 - b. risiko for brannspredning
3. De omsøkte tiltakenes effekt
 - a. Oppdagelse av brann
 - b. Hindring av spredning
 - c. Enkel slukking, særlig for områder langt unna brannvesen
4. Prosjekter der det prøves ut nye metoder som har overføringsverdi til andre områder.

Kapittel 7. Brannsikring av middelalderkirker i stein

§ 24 Formål

Formålet er å løfte brannsikringen av middelalderkirkene i stein opp på et høyt nivå.

§ 25 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av middelalderkirker i stein kan søke tilskudd.

§ 26 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til slukkeanlegg og andre tiltak som bidrar til å holde brannsikringen på et høyt nivå.

§ 27 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes på grunnlag av ajourført risiko- og sårbarhetsanalyse for den enkelte middelalderkirke i stein.

Kapittel 8. Konservering av kunst og interiør i kirker

§ 28 Formål

Formålet er å ivareta kirkekunst. Det er en målsetting at all kirkekunst skal ha en stabil tilstand som tilsvarer tilstandsgrad 1.

§ 29 Definisjon

Kirkekunst: Inventar, kunst og dekor.

Tilstandsgrad: et uttrykk for hvilken tilstand et objekt har i forhold til et definert referansenivå.

§ 30 Hvem kan få tilskudd

Eiere og forvaltere av kirker med kirkekunst kan motta tilskudd.

§ 31 Hva kan det gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til hele eller deler av et konserverings- eller sikringsarbeid og kan omfatte prosjektering, sikring, konservering, reise og opphold, transport, forsikring, rapportering og formidling.

§ 32 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes på grunnlag av en faglig vurdering, basert på kunstens verdi, alder og tilstand.

Tilskuddet fastsettes for ett år av gangen, etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad tiltaket bidrar til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Ved fordeling skal kulturmiljøforvaltningen foreta en prioritering basert på kunstens verdi, alder og tilstand. Det skal kun gis tilskudd til prosjekter der fagutdannede konservatorer har fått oppdraget.

Kapittel 9. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 33 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til fylkeskommunen, Sametinget eller Riksantikvaren. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på fylkeskommunens, Sametinget eller Riksantikvarens nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi:

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av kulturmiljøforvaltningen.

§ 34 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 35 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 36 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 37 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til tilskuddsforvalter, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 38 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Tilskuddsforvalter kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstilling

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 39 Kontroll med fylkeskommunen og Sametinget som tilskuddsforvalter

Ved kontroll med fylkeskommunen og Sametinget sin forvaltning av tilskuddsordningen kan Riksantikvaren og Riksrevisjonen foreta stedlig kontroll og innhente nødvendig dokumentasjon.

§ 40 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettet i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 41 Myndighet og klage

Fylkeskommunen eller Sametinget fatter vedtak i saker etter kapittel 4 og kapittel 6 i denne forskriften, og etter kapittel 3 med unntak av saker som gjelder middelalderbyene Oslo, Tønsberg, Bergen og Trondheim, der Riksantikvaren fatter vedtak.

Riksantikvaren fatter vedtak etter kapittel 2, kapittel 5, kapittel 7, kapittel 8 og etter kapittel 3 for saker som gjelder middelalderbyene Oslo, Tønsberg, Bergen og Trondheim.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Riksantikvaren er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen eller Sametinget i medhold av denne forskriften. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Riksantikvaren i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 42 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.5 Forskrift om tilskudd til fartøyvern

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 74.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Formålet med tilskuddsordningen er å medvirke til at vernete og fredete fartøy kan bli vedlikeholdt og satt i stand etter antikvariske retningslinjer og bli benyttet som ressurser i en bærekraftig samfunnsutvikling.

Tilskuddsordningen skal også bidra til å stimulere de frivilliges innsats, deres kompetanse og betydelige innsats i verdiskaping lokalt og regionalt.

Tilskuddsordningen skal bidra til å opprettholde kunnskapen om eldre håndverk og teknikker knyttet til tre- og stålfartøy og fagmiljøer med slik kunnskap.

§2 Virkeområde

Tilskuddsordningen gjelder fartøy registrert i Norge inkludert Svalbard og Jan Mayen.

§ 3 Definisjoner

Fredete fartøy er båter som er fredet etter kulturminneloven § 14 a.

Vernete fartøy er tildelt status som vernet etter søknad og særskilt avtale med Riksantikvaren

§ 4 Hvem kan søke

Eiere og forvaltere av fredete og vernete fartøy kan søke om tilskudd etter ordningen.

Organisasjoner, foreninger og prosjekter som opererer innenfor formålet med posten kan motta tilskudd.

§ 5 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til

- Sikring
- Istandsetting
- Vedlikehold
med grunnlagsdokumentasjon

Ved tildeling av tilskudd skal forvaltningen prioritere:

1. Prosjekter som er igangsatt med tilskudd fra kulturmiljøforvaltningen, og fartøy som opptar slipp eller dokk
2. Fartøy som har pålegg som må gjennomføres for å beholde sertifikater
3. Fartøy som er fredet
4. Fartøy og prosjekter med stor frivillig innsats

For å sikre en forutsigbar og kostnadseffektiv gjennomføring av istandsettings- og vedlikeholdstiltak, skal fartøy som har grunnlagsdokumentasjon prioriteres ved tilskudd. Grunnlagsdokumentasjon innebærer:

- Oppdatert tilstandsvurdering
- Teknisk-historisk dokumentasjonsrapport godkjent av forvaltningen
- Restaureringsplan godkjent av forvaltningen

Følgende tiltak dekkes ikke:

- kostnader som er knyttet til dugnadsinnsats, reise og opphold
- sertifiseringsutgifter
- administrative utgifter for eier
- museal drift eller virksomhet

Riksantikvaren kan innenfor årlige budsjettvedtak gjøre nærmere prioriteringer av tiltak som omfattes av tilskuddsordningen.

§ 6 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskuddsbeløpets størrelse fastsettes for ett år av gangen, på grunnlag av en skjønnsmessig vurdering av fartøyets kulturminneverdi og tiltakets virkning på dette.

For nye istandsettingsprosjekter skal det foreligge grunnlagsdokumentasjon etter § 4.

§ 7 Krav til kompetanse

Prosjekterende og utførende foretak skal oppgi formell kompetanse og referanseprosjekter med kontaktinformasjon. Generelt skal det stilles krav til at håndverkerne har deltatt i minst to prosjekter tidligere med tilsvarende arbeidsoppgaver.

For å bidra til at flere aktører skal opparbeide tilstrekkelig kompetanse og erfaring innenfor denne typen arbeid, kan det lempes på kravene. I slike tilfeller blir prosjektet kontrollert underveis av forvaltningen. Lærlinger eller andre under kompetanseoppbygging skal følges opp kontinuerlig under arbeidet.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 8 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til fylkeskommunen eller Sametinget. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på fylkeskommunens eller Sametingets nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av fylkeskommunen eller Sametinget.

§ 9 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 10 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 11 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 12 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til fylkeskommunen eller Sametinget, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 13 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Fylkeskommunen eller Sametinget kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 14 Kontroll med fylkeskommunen og Sametinget som tilskuddsforvalter

Ved kontroll med fylkeskommunen og Sametinget sin forvaltning av tilskuddsordningen kan Riksantikvaren og Riksrevisjonen foreta stedlig kontroll og innhente nødvendig dokumentasjon.

§ 15 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettert i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 16 Myndighet og klage

Fylkeskommunen og Sametinget fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Riksantikvaren er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen eller Sametinget i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 17 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.6 Forskrift om tilskudd til fagutvikling i fartøyvernet

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 75.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Formålet med tilskuddsordningen er å medvirke til å skape solide fagmiljøer i fartøyvernet gjennom å stimulere til samarbeid mellom de nasjonale fartøyvernsentrene og andre aktører, for å ivareta og videreføre kunnskap om håndverk knyttet til antikvarisk istandsetting og vedlikehold av fartøy.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Hvem kan søke

I tillegg til de nasjonale fartøyvernsentrene kan andre private aktører med relevant kompetanse innenfor formålet med tilskuddsposten motta tilskudd.

§ 4 Hva det kan gis tilskudd til

Innenfor formålet kan det gis tilskudd til:

- innsamling av kunnskap, forskning og dokumentasjon
- rådgivning og målrettet kunnskapsdeling
- nødhavn, midlertidig sikring for fartøy som er fredet eller vernet
- formidling av materialer og deler til antikvarisk istandsettingsarbeid

Aktiviteter det gis tilskudd til skal være i tråd med både relevante plandokumenter, oversikten over håndverk og teknikker hvor fartøyvernet mangler kunnskap og kompetanse, samt behovene i fartøyvernet.

Følgende aktiviteter skal prioriteres:

- aktiviteter som har som mål å samle inn, sikre og øke kunnskap om eldre håndverk og teknikker
- aktiviteter som har som mål å sikre og heve den antikvariske kvaliteten på utbedringsarbeid på fartøy i verneflåten
- aktiviteter som har som mål å gjøre viktig fagkunnskap tilgjengelig for aktører innen fartøyvernet
- andre aktiviteter som har som mål å sikre at fartøy som kulturminner blir ivaretatt

§ 5 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes for ett år av gangen etter en skjønnsmessig vurdering.

Ved fordeling skal det legges vekt på at:

- Kunnskap om fartøy, håndverk og teknikker som er nødvendige for å sette i stand og vedlikeholde fartøy blir samlet inn, dokumentert og sikra i et langsiktig perspektiv. Arbeidet foregår systematisk og bygger på langsiktige planer og behov.
- Det foreligger oversikt over håndverk og teknikker som det mangler kunnskap og kompetanse om. Det gjennomføres prosjekter for å samle inn eller gjenvinne kunnskap om håndverk basert på oversikten.
- Det foreligger krav til kompetanse, og maler og prosedyrer, som sikrer at arbeid med fagutvikling holder nødvendig kvalitet, og utgjør et godt grunnlag for framtidige istandsettinger av fartøy, ivaretaking av håndverk og forskning.
- Kunnskapen som er samlet inn som grunnlag for fagutvikling anvendes av fartøyvernssentrene, og andre verft og båtbyggerier. Den sikrer økt kunnskap om og høy antikvarisk standard på vedlikehold og istandsetting av fartøy.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 6 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til Riksantikvaren. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på Riksantikvarens nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om aktiviteten eller prosjektet det søkes tilskudd til og bidraget til måloppnåelse på posten
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplysning om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av Riksantikvaren.

§ 7 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal fastsette størrelsen på tilskuddet og de vilkår og forutsetninger som ligger til grunn for støtten.

Tilskuddsbrevet skal inneholde krav til rapportering. Det kan stilles krav om revisorattest. Det skal gis opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 8 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 9 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 10 Søkers rapportering

Etter at aktiviteten eller prosjektet er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til kulturmiljøforvaltningen, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om aktiviteten eller prosjektet er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 11 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Riksantikvaren og Riksrevisjonen kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 12 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettert i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 13 Myndighet og klage

Riksantikvaren fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Riksantikvaren i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 14 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.7 Forskrift om tilskudd til verdiskaping på kulturmiljøområdet

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 77.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Tilskuddene skal medvirke til at kulturmiljø tas i bruk som en ressurs og bidrar til at kulturmiljøfeltet får en tydeligere rolle i lokal og regional utvikling.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Hvem kan søke

Fylkeskommuner, kommuner, museer, organisasjoner, bedrifter og privatpersoner kan søke tilskudd etter ordningen.

§ 4 Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd gis til prosjekter med forpliktende samarbeid mellom offentlige og private aktører knyttet til

- formidling og annen tilrettelegging for bærekraftig bevaring og bruk,
- kompetanseutvikling, nettverk og samarbeid, samt
- nærings-, steds- og lokalsamfunnsutvikling.

Det legges vekt på om prosjektene

- er forankret i kommunale og fylkeskommunale planer, program eller satsinger,
- tar i bruk virkemidler og ressurser fra ulike sektorer,
- bidrar til ny kunnskap og til strategisk og faglig utvikling, og
- støtter opp om og forsterker andre prosjekter og satsinger i kulturmiljøforvaltningen.

Det gis ikke tilskudd til tiltak som har karakter av ordinær drift eller forvaltning.

§ 5 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskudd fastsettes for ett år av gangen etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad det aktuelle tiltaket som det er søkt om tilskudd til kan bidra til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Tilskuddet skal som hovedregel ikke overstige 50 % av prosjektkostnadene. For særskilte prosjekter og for forprosjekter kan tilskuddets andel være større.

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 6 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til kulturmiljøforvaltningen. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på Riksantikvarens nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson
- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av Riksantikvaren.

§ 7 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til.

§ 8 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 9 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 10 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til Riksantikvaren, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 11 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Riksantikvaren og Riksrevisjonen kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 12 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettert i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 13 Myndighet og klage

Riksantikvaren fatter vedtak etter denne forskriften.

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Riksantikvaren i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 14 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

6.8 Forskrift om tilskudd til verdensarv.

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet d.md.år nr. xx til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 79.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser. Vilkår.

§ 1 Formål

Unescos verdensarvkonvensjon har som mål å verne kultur- og naturarv som har framstående universell verdi. Som statspart til verdensarvkonvensjonen er Norge forpliktet til å verne og bevare sine verdensarvområder. Verdensarven formidles ved hjelp av utdanningsprogrammer og informasjon.

Tilskudd skal bidra til å oppfylle Norges forpliktelser som statspart til verdensarvkonvensjonen og medvirke til at verdensarvområdene utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innen natur- og kulturmiljøforvaltning når det gjelder tilstand, forvaltning og formell beskyttelse.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 3 Definisjoner

I forskriften menes med:

- a) verdensarv: Et område som er innskrevet på Unescos liste over verdens kultur- og naturarv (verdensarvlisten)
- b) tentativ liste: En oversikt over områder et land vil vurdere å nominere til oppføring på verdensarvlisten
- c) buffersone: et område som omgir verdensarvområdet, opprettet for å gi det ekstra beskyttelse. Sonen skal omfatte verdensarvområdets umiddelbare omgivelser, viktige utsyn og andre områder eller kjennetegn som har en viktig funksjon som støtte for og vern av området.

§ 4 Hvem kan få tilskudd

Fylkeskommuner, kommuner, museer, organisasjoner, bedrifter og privatpersoner kan søke tilskudd etter ordningen.

§ 5 Hva det kan gis tilskudd til

Det kan gis tilskudd til tiltak som bidrar til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Tilskudd kan gis til prosjekter og tiltak som er knyttet til områdene i Norge som er innskrevet på Unescos verdensarvliste, med tilhørende buffersoner. I særlige tilfeller kan det gis tilskudd til prosjekter og tiltak i områder som er oppført på tentativ liste.

Ved fordeling av tilskudd skal det legges vekt på tiltak og prosjekter som bidrar til:

- å bevare de fremstående universelle verdiene som er definert i innskrivingsdokumentet gjennom istandsetting og bærekraftig bruk
- å styrke forvaltningen av verdensarven
- å stimulere lokalt engasjement og eierskap
- å formidle verdensarvverdiene og kunnskap om verdensarv generelt
- å fremme kompetanse om håndverksteknikker, istandsetting, skjøtsel, tradisjonell bruk med videre
- bærekraftig reiseliv og næringsvirksomhet som styrker verdensarvverdiene
- forskning og ny kunnskap om verdensarven
- risikohåndtering, slik som brannsikring og beredskap for å sikre verdensarven mot uønskede klima-, natur- og miljøpåvirkninger

§ 6 Hvordan tilskudd fastsettes

Tilskuddsbeløpets størrelse fastsettes etter forvaltningens frie skjønn innenfor de rammer som er gitt i denne forskriften.

Tilskuddsforvalter tildeler tilskudd for ett år av gangen etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad det aktuelle tiltaket som det er søkt om tilskudd til kan bidra til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen.

Ved tildelingen skal det legges vekt på følgende:

- Mål og prioriteringer i forvaltningsplan for verdensarvområdet med tilhørende handlingsplanen
- Kapasitet, kompetanse og annen finansering til å gjennomføre tiltaket

Kapittel 2. Krav til søknaden, saksbehandlingsregler, kontroll m.m.

§ 7 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd skal sendes til Riksantikvaren. Nærmere informasjon om søknadsfrister og hvor søknaden skal sendes framgår på Riksantikvarens nettsider og årlig kunngjøring i Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv.

Søknaden skal angi

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson

- b. informasjon om kulturminnet og prosjektet det søkes tilskudd til
- c. hvilke arbeider som planlegges gjennomført, hvordan de planlegges gjennomført og hvilke antikvariske hensyn som skal ivaretas
- d. plan for gjennomføringen av tiltaket eller aktiviteten med virkemidler, samarbeidspartnere og fremdriftsplan
- e. kostnadsoverslag og budsjett
- f. opplyse om og hvor mye støtte som er mottatt fra offentlig instans de siste to årene, og eventuelle søknader eller tilskudd fra offentlig instans inneværende år.

Søknad om tilskudd fra et foretak eller en organisasjon skal i tillegg ha årsregnskap og eventuell årsberetning og vedtekter vedlagt.

Søknad sendes på skjema fastsatt av Riksantikvaren.

§ 8 Tilskuddsbrevet

Tilskuddsbrevet skal blant annet beskrive:

- hva mottakeren får tilskudd til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet, herunder opplysning om at tilskudd kan bortfalle eller kreves tilbakebetalt, dersom vilkårene for tilskuddet ikke blir oppfylt.

Tilskuddsforvalter skal påse at tilskuddsmidlene ikke anvendes i strid med statsstøtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61(1) og eventuelle unntak fra denne. Dersom tilskuddsmottaker utøver økonomisk aktivitet, må tilskuddet kun anvendes på godkjente aktiviteter og tiltak innenfor ordningens formål. Tilskuddsbrevet må da inneholde opplysning om at tilskuddsmottaker i slike tilfeller plikter å føre separate regnskap for de aktivitetene det ytes tilskudd til

§ 9 Søkers aktivitetsplikter

En tilskuddsmottaker skal:

- a) bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden og som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket
- b) gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet

§ 10 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd betales som hovedregel ut etterskuddsvis for dokumenterte utgifter på anmodning fra søker. Eventuelt tilskudd til lønn eller forvaltning, drift og vedlikehold utbetales i rater.

§ 11 Søkers rapportering

Etter at tiltaket er gjennomført, skal tilskuddsmottaker levere en sluttrapport til Riksantikvaren, som påser at arbeidene er utført i samsvar med vilkårene for tilskuddet. Sluttrapporten skal foreligge senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, og skal inneholde:

- a) regnskapsoversikt over kostnader og finansiering, oppsatt i henhold til omsøkt budsjett, og hvor avvik er forklart
- b) orientering om tiltaket er gjennomført i henhold til vilkår for tilskuddet
- c) redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- d) dokumentasjon i form av fotografier eller andre medier fra før, under og etter

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

§ 12 Kontroll med at vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Riksantikvaren og Riksrevisjonen kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for kontrollen
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn underveis eller etter ferdigstillelse

Tilskuddsmottaker skal oppbevare regnskapsdokumentasjon i 5 år etter siste utbetaling.

§ 13 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsbrevet for å få utbetalt tilskuddet, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsbrevet, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt. Det samme gjelder der kostnadene viser seg å bli lavere enn budsjettet i søknaden.

Ved krav om tilbakebetaling skal mottaker av utbetalt tilskudd skriftlig underrettes om dette med fastsatt frist for tilbakebetaling. Tilbakebetalingskrav er enkeltvedtak, som kan påklages.

§ 14 Myndighet og klage

Riksantikvaren fatter vedtak etter denne forskriften

Vedtak i saker om tilskudd kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Riksantikvaren i medhold av denne forskriften.

Kapittel 3. Ikrafttredelse

§ 15 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.